

AZ UNITÁRIUS IRODALMI TÁRSASÁG PÁLYA- TÉTELEI 1922-RE.

1. Népies templomi imák a hét napjaira (reggelre és estére.)
2. A vallás és erkölcs viszonya unitárius nézőpontból.
3. Hogyan lehetne népünk lelki fejlesztését állandóan kezünkben tartani.
4. Az unitárius egyházalkotmány szervezetének történeti fejlődése (adatgyűjtés az alkotmányszervezeti reformokhoz.).
5. Egyházi beszéd irandó Márk 12, 30—31 alapján.
6. Unitárius templomi közének énekhangra és orgonakíséretre hangjegyzelve (szabadon megválasztható szövegre.).
7. Szavalásra alkalmas unitárius tárgyú költemény.

A nyertes pályaművek 100—100 leu jutalomban részesülnek.
A pályaművek 1922. június 30-ig küldendők a főtítkárhoz.
A pályaművek idegen kézzel irandók és jelígs levéllel látandók el.

A pályadíjak az 1922. évi közgyűlésen adatnak ki.
Kolozsvár, 1922. január 1.

Ferencz József,
elnök.

Dr. Ferenczy Géza,
igazgató.

Dr. Borbély István,
főtítkár.

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Egy természettörvény és az emberiség jövője. Irta: Cs. Lázár László. Budapest 1919. 59. old.

Az „Ok és Okozat“ természeti törvényét világosítja meg gy: korlati példákkal s bizonyítani igyekszik ennek az erkölcsi világban való föltétlen érvényességét. Ez öröktörvény felismerésétől s a hozzá való alkalmazkodástól várja az emberiség szebb és boldogabb jövőjét.

Erős hibából s az emberiség szeretetéből fakadó sorok. De azt hisszük, hogy az emberiség bonyolult erkölcsi és szellemi világát nem lehet egyetlen természeti törvény alapján megérteni, kimagyarázni.

V. A.

Az örökélet. Irta: K. Sz. Miklósi Nagy József. 1921. M. Vásárhely. 44. oldal.

A föld, az ember, a lélek, a szellem, a gondolat lényege és keletkezése minden időben foglalkoztatta a gondolkozó embereket. E nagy kérdések megfejtésére a világ legkiválóbb elméi tettek már kísérletet anélkül, hogy egyik, vagy másik az utolsó szót kimondhatta volna. Ilyen kísérlet a kezünk alatt levő fűzet, amelynek írója mélyen szántó elme s a maga nézeteit tudományos formában igyekszik megokolni s nem az ő hibája, hogy ezen törekvései közben a fantázia birodalmába téved. Nem fogadja el a világok keletkezésére eddig megállapított elméleteket, hanem kiindulva abból az alaptételből, hogy holt anyag csak élőkből származhatik, megállapítja, hogy a világegyetem magva az örökélet, amely egy tökéletes organismus. Ennek alkotó része a föld és az égitestek, amelyek szintén élő szervezetek. S mint a sejt a testnek, olyan része az ember a földnek. A szellem az anyagtól független élet s ha ez a szellem egy az egész világgal függő viszonyban levő testben lakozik, akkor lélek a neve, s éppen azért, mert az anyagmentes szellemnek egy része halhatatlan, lelke van minden élőlénynek. A lelki képességek attól függnnek, hogy mennyit tud az élő egyén a tökéletes szellemből magába ölelni.

„A gondolat nem egyéb, mint az agyvelőt érintő hatások érzése“, amelynek ellenhatása az akarat. Honnan származnak tehát a gondola'ok? Erre a kérdésre ez a felelet: „A gondolatok a világegyetem életének mozzanatai, melyek berezegnnek az agyvelőbe, mint a fénysugár a szembe, a hanghullám a fülbe, az illat az orrba“. Így tehát „minden tevést a világegyetem szelleme irányít“.

Ez a világszellem s ennek az emberre való hatása nagyon fantasztikus föltevés. Különben is a dolgozatban a materializmus és a spiritualizmus elvei egymással összevegyítve vannak s így bár a fölvetett nagy kérdések megfejtésére egy jó akaratú kísérletet látunk benne, de éppen nagyon egyéni volta miatt a tárgyilagosságot megfejtéseket nélkülözzük benne.

V. A.